

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2025-10-16
Besvaras senast
2025-10-22 kl. 12.00

Till äldre- och socialförsäkringsminister Anna Tenje (M)

2025/26:95 Säkerställande av socialförsäkringens beredskap vid krig och kris

Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten lämnade hösten 2022 två framställningar till regeringen (Dnr FK 2022/012527 och FK 2022/016014). I dessa framställningar varnar myndigheterna för att nuvarande lagstiftning i socialförsäkringsbalken inte är möjlig att tillämpa vid krig, krigsfara eller allvarliga fredstida kriser.

Försäkringskassan konstaterade att dagens regelverk helt bygger på fredstida förhållanden och att det krävs förberedda undantagsregler som kan träda i kraft direkt, utan att regeringen ska behöva fatta särskilda beslut mitt i en kris. Pensionsmyndigheten delade bedömningen och framhöll att flera bestämmelser i lagen ”inte är möjliga att verkställa med dagens teknik”.

Trots dessa allvarliga varningar har regeringen varit passiv: ingen offentlig utredning eller lagändring har följt. Det innebär att den svenska socialförsäkringen i praktiken saknar beredskap för att fungera under krig eller vid omfattande kriser.

Om utbetalningarna av pension, sjukpenning eller barnbidrag skulle brytas riskerar tilliten till staten och människors grundläggande trygghet att raseras i en tid då sammanhållningen behövs som mest. En trygg socialförsäkring är en del av Sveriges civila försvar. Den måste fungera även när det värsta inträffar.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga äldre- och socialförsäkringsminister Anna Tenje:

Avser ministern att ta initiativ till en särskild utredning om socialförsäkringens beredskap vid krig, krigsfara och allvarliga fredstida kriser, och i så fall när?

.....

Åsa Eriksson (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann